

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Team Vergunningen Natuur - [REDACTED]
Postbus 40225
8004 DE Zwolle
Nederland

Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
Projectteam A27 Houten-Hooipolder

Zuidwal 58
5211 JK 's-Hertogenbosch
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088 7974880
F 088 7974881
secretariaat27HH@RWS.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon

mr. [REDACTED]

projectjurist

T [REDACTED]
[REDACTED]@rws.nl

Uw kenmerk
5190024922906.

Datum 18 februari 2022
Onderwerp Aanvullingen Ruimgelijke Ingrepen.

Geachte heer,

Op 12 en 18 januari jongstleden ontving ik uw verzoeken om aanvullingen naar aanleiding van mijn aanvraag voor een ontheffing voor het project 'A27 Houten – Hooipolder' met aanvraagnummer 5190026146182 (WNB/2021/038.ontw). Hieronder reageer ik op de door u ingebrachte punten.

Verkeersslachtoffers steenuil

U geeft in uw e-mailbericht van 12 januari aan dat er in de aanvraag niet in is gegaan op de verkeersslachtoffers steenuil. U vraagt zich af of daar meer informatie over bekend is. Omdat de nestlocatie dichtbij de weg komt te liggen, vergroot dit mogelijk ook de kans op verkeersslachtoffers van de steenuil. Uw ecoloog zou graag willen teruglezen óf en op welke wijze hier ook mee rekening is gehouden.

Beantwoording:

Ten aanzien van verkeersslachtoffers verwachten wij geen toename ten opzichte van de huidige situatie. In de huidige situatie ligt de nestkast op ongeveer 70 meter van de A27, maar het belangrijkste leefgebied ligt tussen de nestkast en de A27. Tussen het leefgebied en de A27 staan enkele doorgesloten knotwilgen en enge meters oplopend talud die zorgen voor enige barrièrewerking.

Verder is er voor de steenuil in de huidige situatie geen noodzaak om de A27 over te steken. Aan de overzijde van de A27 ligt de kern van Raamsdonksveer, waar geen tot weinig open landschap met geschikte elementen van steenuil aanwezig is. Het oversteken van de A27 is daarmee niet noodzakelijk voor de steenuil voor het functioneren van leefgebied voor de soort. Daarmee is het risico op verkeersslachtoffers ook zeer beperkt.

In de toekomstige situatie worden één of meerdere nestkasten opgehangen in schuurtjes of bomen (mits groot genoeg op termijn), deze zullen wisselende afstanden hebben tot de A27 en de verbindingsboog (A59 – A27), waarbij het niet uitgesloten is dat deze nesten dichtbij de snelweg komen te liggen dan in de huidige situatie. Voor het leefgebied/foeragegebied blijft dat dit tegen de verbindingsboog aan komt te liggen en dat daar de afstand erg kort is. Op basis van de laatste inrichtingsplan (zie laatste conceptversie in de bijlage), is duidelijk dat er

groenstrook tussen de verbindingsboog en het leefgebied van de steenuil komt. Deze groenstrook bestaat uit enkele hogere bomen zoals wilg, es en els, aangevuld met lager blijvende struiken die een mantel-zoom gaan vormen. Daarmee wordt de snelweg zoveel mogelijk uit het zicht genomen en vormt het een barrière voor de steenuil, in een betere vorm dan wat nu aanwezig is.

Verder zorgt de inrichting voor een verbeterd leefgebied, voor een sterk verbeterde voedselbeschikbaarheid voor de steenuil. Voor de steenuil is er in de huidige situatie weinig redenen om de snelweg over te steken. Dit wordt in de toekomstige situatie nog minder, door een vergroot en kwalitatief verbeterd leefgebied. Daarnaast blijft in het oosten een open agrarisch gebied aanwezig, wat voor een steenuil aantrekkelijker is dan een bebouwde kern aan de westzijde.

Daarmee concluderen we dat het risico op verkeersslachtoffers in de huidige situatie al erg klein is doordat alle belangrijke elementen van de steenuil aanwezig zijn aan één zijde van de snelweg (de oostzijde). Dit blijft zo in de toekomstige situatie, waarbij een versterkte landschappelijke barrière wordt gecreëerd met de aanleg van een groenstrook. Op basis hiervan is er geen aanleiding om aan te nemen dat in de toekomstige situatie een verhoogd risico is op verkeersslachtoffers.

Beoordeling roeken

In uw brief van 18 januari concludeert u dat het huidige plan voor de roeken bij knooppunt Hoopolder op dit moment nog niet voldoende is om een positief besluit te kunnen nemen. Deze soort behoeft nog wat extra aandacht.

U geeft aan:

“Bij knooppunt gaat de helft van één kolonie (4.10; 11 van de 22 nesten) permanent verloren. Daarnaast worden mogelijk nog andere nesten van deze en 2 andere kolonies (4.3 en 4.4) verstoord. Voor de nesten die met zekerheid komen te vervallen (helft van 4.10) worden geen extra maatregelen genomen, anders dan het uitvoeren van de kap buiten het broedseizoen van de roek. Voor de nesten die mogelijk worden verstoord, worden deze (indien nodig) buiten het broedseizoen verwijderd en worden de takken neergelegd bij de kolonies 4.3 en 4.4. Deze maatregelen zijn niet voldoende; voornamelijk voor de fysiek aan te tasten nesten zouden meer mitigerende/compenserende maatregelen moeten worden opgenomen, om de staat van instandhouding van de soort te kunnen blijven garanderen. De roekenkolonies ter hoogte van het knooppunt lijken de afgelopen jaren al een afname te kennen (NDFF). Een duurzame oplossing is dan ook belangrijk deze kolonies te behouden. Ik wil u dan ook vragen om met een aanvullend roekenplan te komen.

Hierin kunnen aanvullende maatregelen worden opgenomen. Denk hierbij aan het verplaatsen van nesten ofwel het plaatsen van het nestmateriaal in bomen in plaats van op de grond. Het extra nestmateriaal moet beschikbaar worden gesteld zoals aangegeven in het Kennisdocument Roek Versie 1.0 van juli 2017. Normaliter worden de takjes en twijgjes voor de nesten van bomen afgebroken door de roek. Het extra beschikbaar te stellen nestmateriaal zou opgehangen moeten worden in bomen. Neem hierin ook

Datum
18 februari 2022

mee hoe de nesten uit de bomen worden gehaald/ eventueel worden verplaatst. Dit kan bijvoorbeeld door de nesten met takvorm af te zagen en te verplaatsen naar nieuwe bomen, om het behoud van de nesten te garanderen. Is er nog enige vorm van monitoring voorzien?

Daarbij is het de vraag of de verplaatsing naar de kolonies 4.3 en 4.4 voldoende duurzaam is. Indien de roeken van 4.10 uitwijken naar 4.3 en 4.4 komen deze kolonies dichterbij de woonwijk te liggen. In hoeverre is deze locatie voldoende om de kolonie duurzaam in stand te houden? Denk daarbij aan mogelijke uitbreiding van de woonwijk, dan wel de toename van overlast en het later alsnog moeten verplaatsen van de kolonie. Verder is het nog onduidelijk om welke type bomen het gaat waar de roeken nu in nestelen en wat voor bomen de uitbreiding/ uitwijken is voorzien. Roeken kunnen in vrijwel alle boomsoorten broeden, maar uit onderzoek blijkt dat er wel sprake is van enige vorm van inprenting. Nesten die uit een bepaalde boomsoort komen, zouden in dat geval moeten worden verplaatst/ uitwijken naar dezelfde boomsoort.

Graag ontvangen wij een nader uitgewerkt plan voor deze soort."

Beantwoording:

De beantwoording van bovenstaande vragen is opgenomen in bijgevoegde memo van Arcadis met als onderwerp 'Beoordeling roeken knooppunt Hooipolder A27 HH' d.d. 17 februari 2022. Hierin worden alle bovenstaande vragen en opmerkingen behandeld.

Ik ga er vanuit u zo voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks nog vragen zijn, kunt u contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

mr.
projectjurist